

Foganya

Revista d'Informació i cultura del Grup Foganya

Porreres any I - Número 2 - Febrer 1.990 - P.V.P. 200 Ptas.

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA del "Grup Foganya". Aparició bimensual.

PM - 14/17/1989 (300 exemplars)

Dià d'impressió: 16/II/1990 **Dià de sortida:** 22/II/1990

Informació i Correspondència: C/Molins, 2. 07260 Porreres.

Direcció General: Junta Directiva del "Grup Foganya".

Direcció: Jaume Rosselló i Verger.

Assessors: Gregori Barceló.

Consell de Redacció: Vicenç Juan Moll; Mª Jesús Ximelis Bover; Pau Mora Sitjar; Francesca Servera Toledo; Serafi Expósito Ruiz; Angel Oneto Veny i Miquel Morlà Vicenç.

Col·laboradors en aquest número: Bernat Bordoy, Bartomeu Servera, Yolanda Barceló, Margalida Picornell, Antònia Rosselló, Caterina Trobat, Inés Sitjar, Caterina Sala, Sebastià Vidal, Bartomeu Barceló, Antonia Monserrat i Toni Melià (fotos).

Sumari

Portada.....	1	De tot un poc.....	19-20
Sumari-Explicació portada.....	2	Anem a escola.....	20
Editorial.....	3	L'ull crític.....	21
Matances populars.....	4-5	Va de futbol.....	22
Anàlisi de la població no nascuda a Balears i residents a Porreres.....	6	Bàsquet.....	23
Comparació demogràfica de Porreres.....	7	Voleibol.....	24
Vida del grup Foganya.....	8	Tercera cursa popular Escola Nova.....	24
Espipellant els anys.....	9	Miquel Mesquida Adrover, campió de Balears.....	25
Podar.....	9	Noticiari local.....	25-26
Dracucescu.....	10	Concert dels alumnes de l'escola de música de Porreres.....	26-27
Entrevista a Rafel Ballester, l'amo de c'an beltran... 11-12		Glosades de fedrins i casats.....	27
Treu cap treu maga.....	13	Còmic Batmania.....	28
Concurs de redecció.....	14	Crucigrama.....	29
Mai havia vist.....	15	Poemes: Recorts d'un sentiment, Ma solitud, Vida.....	30
Es lloren.....	16	Concurs logotipus.....	31
Curiositats del món de les abelles.....	17	Cuina de Son Orell.....	32
Recorts en delit.....	18		

Nostra portada

Flor d'amatler

Retrat fet a un amatler POU del molí i d'es serral.

Tant de bó, que com la nevada enriqueix les nostres terres, amb fontanelles cristal·lines i seregalls verdosos, assaonant la terra per la seva fructificació.

D'aqueixa manera la nevada que simbòlicament vesteix els amatlers, enriquesqui, en venir l'estiu, nostres sementers, d'amatles amb bessó granat.

Editorial de la fesumia de Porreres

Desde que néixem i comensam a obrir els ulls van gravant-se dins la nostra retina, els colors, les formes, ens va quedant constància d'allò que més ens passa per davant.

A qui no l'hi agrada recordar un o altre detall de la infantesa, de dins la seva llar, l'alcova, la cuina, el corral, així com eren? Aquells records ens queden enganxats al cor.

Es allò de: "Caseta mia per pobre que sia", el redos d'aquelles formes i colors, uns braços maternals ens engronsaven, estrets contra etsuberants pits, font de llet dolça i vital, carnal matalasset, flonjo i escalfador, eren el mateix entorn que ens arredossava els primers titellaires que protegits pels potents braços paterns, ens feiem esclafir els primers barbolls, ensalivant-nos les galtes.

Amb visió més ample i cresquent el cercle de la nostra visió, les pedres del carrer, les façanes, que ens vet, laven nostres primeres passes, corregudes i esclats amb les seves genolleres i ens ayesàrem a veure els carrers, edificis i cap de cantons tal com eren i ens agradava, com si tot fos nostre, fins i tot les obres que de nins veiem. Ens semblava que allò sempre havia d'estar així.

Quina llàstima! A poc a poc, lentament, però sense aturar-se, les nostres cases, els nostres carrers i places, els nostres cap de cantons, façanes i finestres amb balconades i tot, ret tribut a la caducitat, el pas del temps i a la destrucció, qualche cosa per be, qualche cosa per mal.

Estic ben de plè dins l'esperit de la Institució i Estatuts del GRUP FOGANYA, ja que en el Capítol I de dits Estatuts, l'article 4, apartat C) diu: "SON FINS DE LA SOCIETAT.....LA CONSERVACIO DE COSTUMS I TRADICIONS."; i, més endavant segueix dient: "PROPOSAR I DUR A TERME LA CONSERVACIO DE LA EISONOMIA PROPIA DEL POBLE I DEL SEU TERME".

Com és possible una empresa d'aquesta envergadura?. Màxim, quan interessos particulars i Institucions Oficials poc aprecien, almenys a la pràctica, els valors morals i tradicionals de les arrels i costums del Poble.

Porreres des de fa estona, anys, poc ha respectat la seva fesumia, s'ha atentat contra la seva arquitectura, encara que no fos rica, almenys era tradicional. Porreres contava, per exemple, amb una quantitat elevada de portals redons, a les portasses i als portals, diguem-ne majors, han estat esbucats, han desaparegut fermadores de pedra que infinitat de cases tenien al exterior, contava amb cellers i cisternes que a l'hora de renovar les edificacions amb una pala, han estat plenes d'enderocs. Eren típiques al nostre Poble les voltes i les cisternes, el porxo de davant amb capelleta d'arc acabat en punta. L'avanç tecnològic juntament amb la set de construir a l'hora de fer balanç, segur que puja més la destrucció.

Tenguent davant els meus ulls el pregó de les Festes de S. Roc de l'any 1.982, escrit i dit per Maria Barceló i Crespí, per demés seria dir-vos qui és, en ell es convidava a un passeig històric, per topar-mos per la Vila, amb qualsevol porrerenc d'ahir i contemplar les nostres places i carrers, així com eren. No puc apuntar cites de dit pregó per raons obvies, si però que vos aconsellaré que el repasseu i que el mediteu.

No obstant, faig meves per acabar, unes ratlles del dit pregó: "Fins quan l'home serà ignorant del seu passat i seguirà destruint els vestigis de l'ahir...".

Desitjaria que cada un de nosaltres recordàs, ara i sempre: "QUI PERD ELS ORIGENS; PERD IDENTITAT"; del Pregó de Sant Roc 82.

Matances Populars del Grup Foganya

Bernat Bordoy

Cada any el Grup Foganya du a terme una sèrie d'activitats, i contemplant una de les seves finalitats de conservació de costums, procuram introduir cada any, quan podem, noves activitats de caràcter popular i tradicional.

Per aquest motiu enguany preperarem unes matances, que a

Sort que en Juan Mora Trobat ens deixà la Sala Miss Mundo per fer-hi el sopar i a l'hora de posar-mos a taula, poguerem disfrutar sense passar fred i el derrer de tot i hagué ball de bot amb els Aires de Montisión, a més de varis espontanis que endemés de boleros i jotes s'hi mesclàr algún pas

gràcies a Damià Mora per deixarnos el lloc del sequer per fer les matances a cobro.

Es indispensable, i m'honra al mateix temps, agrair a tots i cadascun dels qui formaren equip i als qui deixaren el caremull d'eines i ormetjos per poder fer aquestes Gran Matances Populares.

Valguin aquestes ratlles per tots els qui formen la llarga llista

pesar d'una sèrie de factors contraris com foren el mal temps, ja que pràcticament ploqué tota la setmana. L'haver de canviar a darrera hora tot el montatge d'eixí com el teniem previst. Així mateix el dia que les ferem tenguem un bon dia encara que el fred era inaguantable.

doble. Vos dic que a darrera l'arroc que mos fé en Biel Salleras, bò com tots els que fa ell, i sobre ssade amb mel a refegir tots els que volgueren, només queda a dir fins l'any que ve i que sigui més gros.

Vull aprofitar l'ocasió per donar les

de gent que ens ha ajudat d'una manera o altre, precisament això ens dona coratge per començar a parlar de les matances de l'any que ve.

Molts d'anys

A continuació tres cançons de matances per tal de complementar el canconer de les matances que publicàrem al darrer numero.

*Ara qui fa tant de fret,
ves més viu fora serena,
que no et pengin a s'esquena,
sa cova d'es teu porquet.*

*En Toni la du penjada,
i tot-home ja s'en riu d'ell
Tanta sort du s'estornell,
que per tot l'ha passetjada.*

*Camaiot i sobrassades,
i aubàbies saim.
Tot aixà dins es panxim
anirà i no de bades.*

GABINET DE BELLESA **POLONI   BAUÇA**

-Llimpiesa de cutis
-Tractament contra Acné
-Maquillatges
-Venta de productes de Cosmètica

-Depilació a la cera
-Manicures
-Tractament per les arrugues
-...

C/: Passaraitx, 31
TEL: 64-78-94

07260-PORRERES

Anàlisi de la Població no nascuda a Balears i resident a Porreres

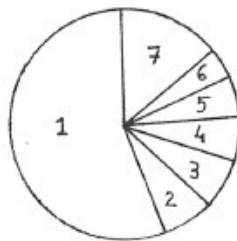
Voldria aprofitar aquesta revista per a introduir el tema dels immigrants a Porreres, o millor dit, dels no nascuts a les illes i que l'any 1986 (utilitzant com a base les dades del Padró municipal d'aquest any) hi habitaven. M'agradaria remarcar tot el context socio-econòmic que visqueren les Balears a partir dels anys 60 amb el Turisme, i que, malgrat no ésser un municipi costaner, afectà a Porreres i donà lloc a un establiment de gent vinguda de fora de les Balears (siguent un 6'3% de la població del municipi). Aquest punt, les podrà veure millor mitjançant el seguit de dades que aniré releccionant.

En primer lloc convendria donar una diferenciació d'aquets emigrants en dues branques: els nascuts a altres províncies espanyoles (que constitueixen la gran majoria) i els estrangers.

Els primers es poden compatibilitzar en 242 persones i en la seva procedència, encara que molt diversa, es dona un predomini clar d'andalussos (135prs.), remarcant el gran nombre de nascuts a la província de Granada (88prs.). Seguidament enumeraré les comunitats autònomes representades amb el nombre de persones nascudes en ella i residents a Porreres:

- _Andalusia: 135prs. (Granada, Jaén, Màlaga).
- _Castella-Lleó: 17prs. (Lleó, Palència, Valladolid).
- _Catalunya: 16prs. (Barcelona)
- _Castella-La Manxa: 15prs. (Albacete).
- _Múrcia: 14prs.
- _Galícia: 10 prs. (Orense, Pontevedra)
- _Altres: València, Aragó, Extremadura, Madrid, Canàries, País Basc, Navarra, La Rioja i Astúries.

- 1- Andalusos(55'8%)
- 2- Castellano-leonesos (7%)
- 3- Catalans (6'6%)
- 4- Castellano-manxecs (6'2%)
- 5- Mursians (5'8%)
- 6- Gallecs (4'1%)
- 7- Altres (14'5%)

En quant a la seva data d'arribada hem de destacar que la quantitat més nombrosa arribà als anys 60 (81prs.), 70 (50prs.) i el període 1980-86 (43 prs.), desde el "boom" del turisme a les Balears. Així ens podem demanar el perquè venen aquestes persones a Porreres:

Per motius de treball en la indústria de la construcció, feines relacionades amb ella (transports) o altres (guàrdies-civils, etc.)

Matrimonis amb porrerencs o altres mallorquins.

Fills d'emigrants.

Els estrangers suposen el 1'1% de la població de Porreres. Es poden dividir clarament en dos grups segons la seva procedència:

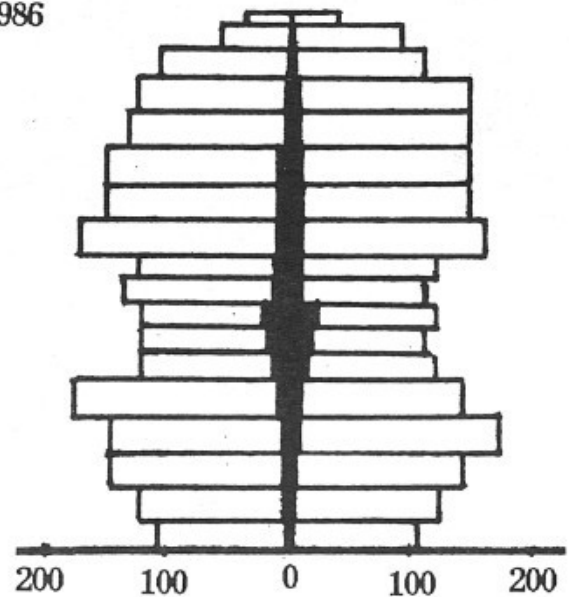
Amèrica: 54% dels estrangers (Argentina, Rep.Dominicana, Cuba). La majoria són els descendents de l'emigració porrerenca de principis de segle.

-Europa (Franca, Gran Bretanya, Alemanya): vinguts per a treballar, montar negocis, matrimonis mixtes, jubilats, o fills d'emigrants espanyols a Europa.

La seva arribada es produí sobretot dels anys 1980 a 1986 (11 prs.) i als 60 (7 prs.).

UN altre aspecte que s'ha de tractar és la incidència demogràfica d'aquesta població immigrant. Els sectors amb més representació oscilen entre els 25 i 50 anys, es a dir, una població madura, siguent dintre de la piràmide d'edats, el grup dels 35-39 anys el de més percentatge de no nascuts a les illes, amb un 12'7% del total, coincidint amb una zona d'estrenyiment de la piràmide. Mentre que, per la menor emigració de gent major i la relativa proximitat de les onades d'emigrants, el grup dels majors de 85 anys reflexa un menor percentatge (1'3%).

1986

POBLACIO NO NASCUTA A BALEARS

I ja concluint, podem dir que als darrers anys es veu un doble femòmen: per una banda hi ha un prograsiu devallament de l'emigració procedent d'altres comunitats autònomes (molts dels que venen són familiars dels emigrants residents a Porreres); i, per altre banda, hi ha un augment sibnificatiu d'estrangers que queden a viure al nostre municipi.

Bartomeu Servera Sitjar.

COMPARACIO DEMOGRAFICA DE PORRERES

NEIXEMENTS

	1988	1989
Desembre	Dia 3: Francesc Xavier Serra Vidal Dia 22: Magdalena Barceló Gómez	Dia 20: Antonia Guerrero Figuera Dia 27: Catarina M ^a Julià Alou
	1989	1990
Gener	Dia 6: Miquel Sorell Mulet Dia 15: Aina M ^a Leiva Julià	Dia 7: M ^a Victòria Mora Nicolau Dia 30: Joan Barceló Feliu Dia 31: Miquel Gil Sagreras

DEFUNCIONS

	1988	1989
Desembre	Dia 6: Onofre Julià Mulet, 79 Dia 21: Francisca Melià Mora, 54 Dia 27: Miguel Moll Oliver, 68	Dia 1: Antonia Obrador Artigues, 83 Dia 2: Bernardo Salleras Soler, 78 Dia 13: Francisca Julià Ballester, 72 Dia 22: Julia Ogazón Abal, 82
	1989	1990
Gener	Dia 5: Melchor Sampol Servera, 83 Dia 6: Rosa Cerdà Lliteras, 86 Dia 10: Margarita Bover Mas, 90 Dia 14: Antonio Garí Ripoll, 76 Dia 22: Adela Pérez de Tudela Sánchez, 67 Dia 23: Pedro Veny Soler, 78 Dia 26: Micaela Estarellas Julià, 97	Dia 1: Guillermo Servera Barceló, 73 Dia 4: Micaela Martorell Julià, 60 Dia 5: Juan Juan Font, 72 Dia 14: Margarita Bennàssar Mesquida, 62 Dia 15: Pablo Julià Juan, 77 Dia 25: Andrés Mora Barceló, 85 Dia 29: Juan Coll Nicolau, 89 Dia 30: Damián Mora Mora, 60

MATRIMONIS

	1988	1989
Gener	Dia 4: Gabriel Bonet Valcaneras i Mercedes Juana Vilàr Bou Dia 7: Juan Font Sastre i Antonia Sastre Julià	Dia 2: Andrés Obrador Gornals i Margarita Sorell Adrover Dia 9: José Jiménez González i Antonia Martorell Mora Dia 24: Tomás de Aquino Puigserver Jaume i Margarita Rosselló Sagreras. Dia 30: Rafael Juan Alcina i Maria Mora Llaneras
	1989	1990
Desembre	Dia 28: Antonio Tomás Rosselló i M ^a Isabel Mora Julià	Cap matrimoni

Vida del Grup Foganya

Cal destacar de la vida i moviment del Grup a més de les activitats que tots coneixem, les reunions mensuals amb els acorts presos en cada una d'elles.

1. La primera reunió i repàs del video de les Escenes de la Passió que tinguerem el passat diumenge amb el personal tècnic de la il·luminació. Prenguerem la determinació de intentar una nova escena i afegir vàris elements decoratius, aconseguir una continuïtat d'escena amb escena, amb una

paraula anar millorant sempre un poc més.

2. Vos anticipam que la representació de la Passió de Porreres serà

dia 8 d'abril en el seu dia ja vos infomarem.

ES GIMNAS

M. ANTICH

VOS OFEREIX ELS SEUS SERVEIS DE SALUT I ESPORT:

-Massatge	-Sauna Findlandesa	-Peses
-Musculació	-Boxing	-Gimnasia de manteniment
-Defensa personal moderna	-Huay-Thai	-Shikido

VISITAU-NOS !

C/. Padre Arbona, s/n
TEL: 64-78-14
07260 PORRERES

Horari: 9h.-13h. i 15h.-...
Dimarts i Dijous matí tancat
Dissabtes matí obert

Espipellant els anys II° Epoca, n^o3

Trescant de la Xeca a la Mecam com popularment solem dir per a veure un parell d'espipellades dins el passat, millor si aquest té una projecció positiva de cara al futur.

Vet aquí que em vaig topat amb na Jerònima Mas, sa madona de "La Sirena, agranant la carrera, coincidí amb en Manuel Armero, de ca na Peluda, i l'ocasió fa pecar, entràrem a fer una copa. Rallant del present, que era presisament l'agranada que na Jerònima feia al carrer, comentàvem com altre temps, veïns hi havia, s'ha d'entendre veïnes, que agraven la carrera seva i la del veïnat per tal de tenir una senalle més de fems.

Com que vegi encare la desfilada de carros amb bísties, sortint del poble de bon matí, per anar a treballar al camp i l'horabaixa posta de sol tornaven, al mig dia eren més pocs, perquè normalment es feia la jornada de sol a sol. Qualque b'ístia, fent ús de la facultat fisiològica natural, depositava tan tranquil·lament "la murriona" que s'havia engolit, ja convertida en abono orgànic, per allecorament del camp.

Més de dues vegades les femerades eren aplegades per tal d'aconseguir bona abonada al sementer de faves.

Era agradable contemplar l'esbart de teuladers amb volada atrevida, esgratinyar el caramull per tal de trobar qualque gra no consumit. Queda graciós, fins i tot pensar, ara que el caçar amb garbellat està prohibit, que espoltrin les buïnes, si amagava el garbellat, per aglapir qualque ocell.

Temps de carrers de pedres i terra, no fa tant de temps com això, amb bísties, guardes de cabres travessant els nostres carrers i places. La

civilització, la cultura, han acabat amb tot aquest espectacle an tant pagès i camperol, per donar pas a la contaminació i pol·lució?. Això és ofensiu per sa gent refinada, gent d'aquella que davant seu s'han de comportar, ¡quin món més redicul! Es poc agradable haver-se de topat amb defecacions pel carrer, amb defecacions d'animals, ¡quin oil! Per higiene, educació i civisme s'han d'establir lleis i normes de recollida de fems i utensilis ja deteriorats, tota classe d'electrodomèstics i mobiliari vell. Hem de cercar llocs adequats i no seguir emprant els marges d'onsevulla o les voreres i bardisses de ca l'amo qualsevol, que estan farcits de rodes, gomes, plàstics i cent delicadeses més.

Altres temps, cadescú, tret d'algunes excepcions, ens cuidàvem de dur els fems al lloc que volíem, no estava prohibit tragar una carretada d'abono orgànic, no vull que se m'escapi de dir que aquest producte estava produït per menjar natural, el procés de descomposició era tot autèntic, però això no és rentable. Jo no som estadista, fins i tot ha de dir que me mareja aquesta paraula, malgrat tot, aquest temps al qual em referesc, quants de casos ha havia de malalties d'alergia o d'intoxicacions?, l'estrés era desconegut, i el patir de cor, qui en patia?

Retrograde?, qui?, jo?, a la humanitat el que li interessa és amillorar com a individus i com a col·lectivitat. La carrera que avui ha agafat la humanitat, només pensant en pla egoista amb l'avanç econòmic, camina cap a la destrucció.

Jaume Rosselló

PODAR Epoca i tipus

Epoca

A. Oneto.

La poda s'ha de fer amb el repòs vegetatiu de les plantes, o sigui, de novembre a primers d'abril. Pels arbres ja grans va bé esperar la caiguda completa de les fulles.

Per les plantes sempre verdes, que tenen el fullatge més o menys en activitat fisiològica, la ideal seria la poda a finals d'hivern, abans de la nova vegetació. Però, quan l'ombra d'aquestes plantes no és grata durant l'hivern, es recor també a una poda

un poc fora de l'estació ideal, o sigui, per tardor o en ple hivern.

No s'ha de podar en els períodes de gel intens.

Tipus

Dintre de l'acceptació

general de poda podem distingir diverses operacions:

L'exsecallada que es refereix sols al tall dels rams secs, agotats, malalts o romputs.

Quan en canvi, l'amputació s'estén també als rams vius, s'obté la poda propiament dita.

El despunt o desafillat consisteix en suprimir els brots o ulls, sigui al llarg del tronc o de les arrels.

L'esmotxar consisteix en tallar el tronc principal o els rams laterals dels arbres a una certa altària, amb l'objecte de mantenir compacte el cim, revigoritzar la vegetació, limitar el creixement, disminuir l'ombra. Aquest esmotxar a pics es fa molt energètic i es

denomina descopar o acte de descopar que arriba al tronc principal i només deixa quatre branques dels rams més grossos.

Hi ha una forma especial de poda que consisteix en tallar tots els rams laterals del tronc d'una planta, deixant sols el tronc principal. S'utilitza pels arbres que tenen un gran creixement en altària del tronc.

La poda, per acabar, agafa el nom de retall quan serveix per tallar les plantes en determinades formes geomètriques dintre de l'arbitrari ornamental. En general aquesta operació es repeteix freqüentment i per això només interessa a les branques joves d'un any.

Dracucescu

Segur que ja deveu estar farts de haver sentit el que ha passar a Romania durant aquests dies o millor dit durant el darrer mes d'aquesta dècada: Si, haveu endevinat xerraré damunt els Dracucescu (sigui Deacescu's), però no faré una cronologia del que va passar perquè crec que no hi cabria dins tota la revista, sino que els hi escriuré una carta.

Qui m'ho hagués hagut de dir que quan vaig escriure fa un mes i mig l'article anomenat; "Històries de les Revolucions", causia tant be pels aconteixements polítics que hi va haver, justament, quan sortia el nº 1 de la Revista Foganya, perquè si vos fitxau va succeir el mateix, és va seguir la mecànica d'una Revolució. Dit això anem al que pertoca.

com mataven la seva gent, perquè ja no era la vostra, perquè persones, o millor dit, "coses" com voltros no podeu pertanyer a l'espècie humana. Vaig, també, estar content quan es va publicar i és va dir per ràdio i televisió que vos varen jutjar i executar, i això que la teva dona va dir el jurat que: "Sempre he estat una mare per voltros". Si, ma mare, però saps per què?. Perquè t'has enriquit damunt ells, perquè tenien comptes corrents a Suïssa, perquè devies abrics de visó, joies, i, perquè devies esser l'única dona que ho podia fer, i eren coses que el poble no havia vist mai.

Comunisme significa repartir, oferir, igualtat, cosa que voltros no devieu saber, o si ho sabieu, vareu fer els sords. El comunisme és la millor teoria política que hi ha en aquest

Carta d'un soci del Grup Foganya als Ceaucescu's

Sí, dia 18 de Desembre de l'any 1989 estallà a Romania un brot de protesta contra el règim comunista a una ciutat que passarà a la Història: Timisoara, aquí va estallar tot. El que pareixia que seria com un brot sense conseqüències va arribar acabar amb una Revolució. I perquè es va arribar en això?. Molt senzill hi havia fam, no hi havia llibertat, els sous eren baixos, pobresa i molta repressió, impulsats per que havia passat als altres països veïnats com pot esser a Polònia; mentres, Voltros, Ceacescu's i les vostres serps ereu rics i podieu fer el que volieu. Es a dir, era un Estat faixista amb un règim comunista, que això darrer és igual, perquè qualsevol dictadura, sigui de dretes o d'esquerres és una dictadura, però en aquest cas jo diria que és una de caire Hitlerià o Stalinista, perquè inclús tenien una policia secreta o represora formada per les vostres serps, que com tot-home sap s'anomenava "SECURITATE", que no hi ha gaire diferencia amb la SS hitleriana o la policia stalinista. Just a Timisoara varen fer matar 5.000 persones, entre la SECURITATE i l'exèrcit, amb un vespre, el dia 18-XII-89, i no varen distingir entre nins o vells, malalts o sans, etc., per ordre i gràcia vostra, dels assassins Ceacescu's, dels dictadors, dels tirans; i encara, no contents amb això varen fer matar els soldats de l'exèrcit que no varen disparar contra la població de Timisoara.

Sempre he condemnat i condemnaré la violència, però amb aquest cas estic, puc dir, content que s'hagi empleada per fer un bé a un poble que estava morint-se de fam, veient

món, però és la pitjor quan se la vol dur a la pràctica per sotmetre a la població.

No, Sr. i Sra. Ceacescu, vos vareu equivocar, vareu fer allò que deia el Rei Sol "Tot el poble, però sense el poble", vos vareu enriquir damunt la gent, els feieu patir de fam, els explotaveu, vareu confondre Comunisme=igualtat, amb Comunisme=enriquir-mos, desigualtat, i, ho vareu pagar amb la mort. A la fi vareu pagar totes les culpes i totes les vostres repressions i matances; i des d'allà on sou veureu com a Romania hi ha Democràcia i llibertat, llocs de feina, sous més alts, cosa que voltros no heu entés mai.

Els romanesos han triat el mes d'Abril per elegir el governant que vulguin tenir. Quan tú i la teva dona vareu morir va néixer un nou país per la llibertat, per la igualtat, per la fraternitat; tres principis bàsics per qualsevol país que vol esser democràtic, cosa que tú i la teva dona no podreu entendre mai, encara que aquesta Democràcia ha costat els romanesos 60.000 morts.

A la fi ha triomfat la raó damunt el dogma, la veritat damunt la mentida, la llibertat damunt la tirania; a la fi, hi ha un altre país democràtic: ROMANIA, benvingut a la DEMOCRACIA!!

Ara els romanesos podran anar a fer una cervesa al bar sense tenir por que la Securitate ens vengui al darrera per tancar-nos a la pressó.

Gràcies romanesos, per haver-nos salvat d'un altre tirà del món. Des del fons del meu cos, gràcies.

Un soci del Grup Foganya
Vicenç Juan.

ENTREVISTA

a

Rafel Ballester, l'amo de C'an Beltran

Realment cada persona és un món... El que jo vull dir amb aqueixa frase és que per fer una entrevista no cal que el personatge sigui excepcional, ni que surti gens de lo normal; cada persona té una història pròpia (interessant o no), que és única i diferent de les altres. Aquí tenim a l'amo en Rafel que va nèixer l'any 1901, actualment en té 88 i moltes coses per contar per qui ho vulgui sentir.

L'amo en Rafel l'any 22 va començar a fer feina a sa fàbrica de sabates que hi havia a Porreres, on hi va estar treballant 5 anys ja que va quebrar i la va comprar un llucmajorer. Després va seguir fent de foraviler, fins que un dia va tenir l'oportunitat de tenir el seu propi negoci.

-Quin va ser el motiu per el que vareu obrir el bar?

-C'an Beltran era del meu cunyat Rafel, i quan se'n va anar a Ciutat a fer feina a telegrafs, era l'any 32, jo hem vaig casar i vaig obrir es cafè perquè no volia ser foraviler i tanmateix vaig continuar sent-ho i encara ara ho som.

-A més d'estar al cafè servint copes també vos dedicaveu a fer refrescs per a comunions, bodes,...?

-Sí, eran refrescs de 60 ò 80 persones, no arribaven a cent.

-Què donaveu a un refresc?

-Donavem xocolata, dues ensaïmades, una grapada de confits, un puro, un o dos cigarrets i una botella de licor que valia set o vuit pessetes. Saps que valia de poc!, tres

ensaïmades valien un valló.

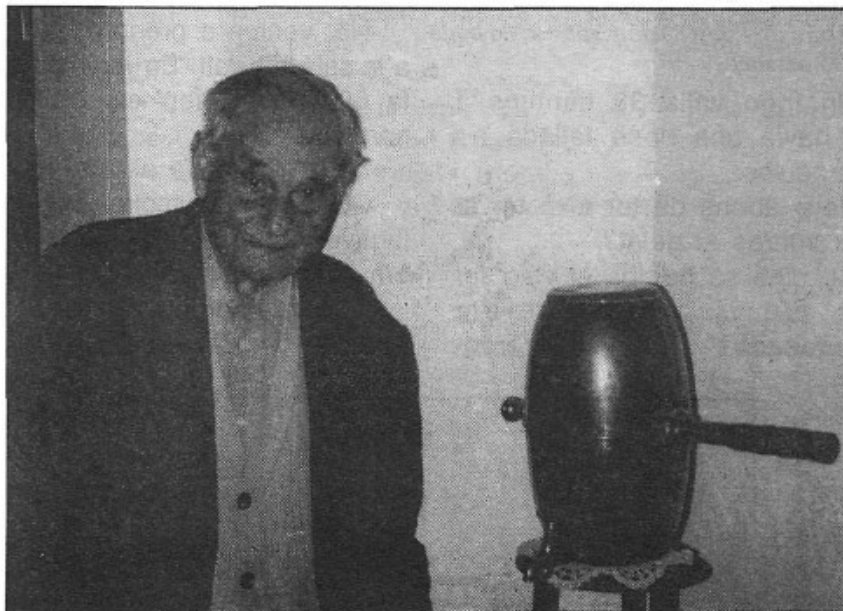
-I què valia més o menys?

-Pocs doblers, devers 200 pts. Es primer que ferem va ser es d'en Francesc Sastre, apotecari vell, i em pens que no arribava a 200 pts. i va ser un

i després un puro que en valia 10 cts.

-A més de licors no donaveu taronjada o refrescs?

-Lo que veniem era gaseosa que tenia un tap de suro i la posavem en fresc dins es pou

Aquí l'amo en Rafel ens mostra la cafetera que empleaven en aquell temps, anomenada cafetera russa, mentre ens conta que ell va ser es primer de Porreres que la canvià per una d'elèctrica també va ser un dels primers que es comprà un ràdio i una televisió.

refresc a tota.

-En es cafè que era el que sa bevia més?

-Benedetto, que era un licor dolç que feien els frares benedictins, també canya Valls, i després herbes dolces, palo, anís, etc...

-Aquests licors què els compraveu a barrals?

-No, venien embotellats.

-Quin preu tenia més o menys una copa?

-Un cafè valia 10 cèntims, i donavem una copa que en valia 5,

perquè no hi havia gelers. I jo vaig ser es primer de Porreres que dugué es frigos, de sa casa frigos, que hi havia un director americà, ja que a Mallorca no hi havia fàbrica, els duen de Barcelona dins unes caixes grosses i encara tenc es braç espenyat d'anar-les a cercar a s'estació perquè un dia en es molí d'en Jordi vaig trabucar en sa somera.

-I què valia un frigo?

CAFÉ Y LICORES		
Rafael Rosselló		
Calle Florida - PORRERAS (Mallorca)		
D. <i>Piery Jaime Solé</i>		
DEBE:		
Fecha	CONCEPTOS	Pesetas Cts.
	Por 15 libras Chocolate	30'00
	" 1 Kg. Robertson's yemas	45'25
	2 latos galletas	17'85
	3 paquets purros	18'00
	6 caps. cigarillos	2'40
	4 Kg. confites	16'00
	220 ensaimades	32'40
	servilletas	6'00
	agencia	1'75
	servicio	35'00
		205'55

Factura de l'any 32 d'un refresc de boda de 95 persones

-Un frigo valia 30 cèntims i n'hi havia una bona tallada en dues neules.

-Però abans de tot això no el feieu voltros al gelat?

-Sí, amb sa bomba el vaig fer molt d'anys. També feiem "mantecados" i "leche meren-

gada" i els "Hermanos" de Sant Felip ens ensenyaren a fer "Biscuit glacé" i l'haviem de fer a la mala perquè havíem de rodar.

-Els vostres clients quina edat tenien?

-Sa majoria era gent d'edat, però venia molta gent de qualsevol edat.

-I els joves no feien desastres?

-No en feien, eren joves i tenien juguera i ganes de fer coses.

-Ses al.lotes venien al cafè?

-No, venien a prendre un gelat a la sala de dalt. En aquesta sala fa 60 ò 70 feien els balls de carnaval.

-Sa gent jugava a cartes?

-Sí, d'amagat, moltes vegades jugàvem tota sa nit, però a jo no em va passar res mai.

-Què vos agradava més, fer de foraviler o estar en el cafè?

CAFÉ Y LICORES		
Rafael Ballester		
J. A. PRIMO DE RIVERA, 10		
PORRERAS (Mallorca) 27 de Novembre de 19		
D. <i>Antonio Barceló Catalina Girard</i>		
Fecha	CONCEPTOS	Pesetas
	Por 8 libras marcatel a 9	7
	" 2 " anis " 18	3
	" 2 " conach " 25	5
	" 23 botellon champagne " 13	29
	" 12 libras leche " 3	3
	" 4 1/2 Kg chocolate " 30	13
	Servilletas y palanqueros	8
	Servicio	27
	Total	93

Aquesta és una factura d'una boda de 140 persones (Any 56)

-De tot, en sa nit de taberner i de dia foraviler.

-O no tancaveu mai es cafè?

-Obriem abans de sortir es sol i els vespres tancàvem a les 12 h., però a vegades jugàvem tota sa nit.

-Però no tancaveu cap dia?

-No, ni noltros ni ningú.

-Tampoc no tenieu vacances?

-Tampoc; un any ho varem provar, però no va anar bé.

-Durant es moviment havieu de tancar més prest?

-Sí, hi possàvem papers als vidres perquè no vessin sa claror. En aquest temps tenia tots els comunistes i feixistes en el cafè i jo tenia orelles i no hi sentia, tenia vista i no hi veia. Venia sa Guàrdia Civil perquè ja era hora de tancar i jo havia de treura sa gent. I de vegades venien a fer un reconeixament per veura si tenia tabac d'estrepel.lo, però jo ja estava avisat i no trobàvem res mai.

-Finalment, sa gent vos pagava sempre o quedava a deura qualche pic?

-Sí, sempre pagaven, i a vegades qualcú quedava a deura i encara n'hi ha que hem deven, però ja estan perdonats.

TALLERES SERRA
SERVICIO OFICIAL

C/Sala, 57 Tel. 647073 - 07260 Porreres

Apol.lònia Cerdà.

Treu cap treu maga

No et pensis que sigué molt bona de fer sa meva feina, sobretot segons per quins cap de cantons. S'altre dia voltava manades fetes al cantó de ca na Colava: C/Almoina-Call i vaig fotre trevelada, és que ja ho sabia, aquest cap de cantó està en l'aire i és el de menys fotre sopegada, que en vaig llevar un ungle.

I ara que parlam de cantons, una amiga meva anava a missa quan voltava al cantó del C/Cerdà-Sant Roc, o

sigui a l'escafada de la casa que se fa nova, com que hi ha uns pedrots que surten... què és bo de fer pegar una sotela?, quasi pegà de morros.

No, i na te pensis que sufrir aquella olor que senten a moltes clava-gueres que na hi ha qui en passi per devora, jo no sé si se culpa és que estan mal fetes o que la gent no mira prim amb el tirar coses a la calvaguera.

Crec que noltros mos passam es poble per sa garrova i no aclarim

una punyeta, perque de tot el que hem murmurat a ses dues darreres xaferderades, no hem adelantat una punyetera passa.

No te estranyi topar-te no ja amb una bicicleta en direcció prohibida, és que inclús ja hi van amb cotxe. No sé quants n'he topats aquesta setmana des de el C/Almoina fins a Plaça per el C/Pou Florit.

Saps què me fa passar també una penada? Aquests que han d'anar o han de

venir de Palma amb l'exclusiva Caldentey, ja que més de dues vegades els passetgers han d'anar drets per dur excés de pessetgers.

Es bó que hagin tapat els clots dels camins principals però seria també molt convenient tenguent en compte la gentada que hi passa, asfaltar el camí de Son Gardana. "Ell que ho vesin, va dir es cego".

Ses Xafarderes

Un bolígraf gruixut i caparrut

Ahir, 5 de febre, el dia del meu aniversari van regalar-me un bolígraf molt gruixut de color verd. Després de la festa que vaig celebrar em posà a fer els deures: uns quants exercicis de matemàtiques, la lliçó de ciències, la traducció d'anglès,..., ostres! La redacció de català! Se m'havia oblidat! Vaig començar a cercar un tema, però tenia el cap en blanc. Vaig començar a mirar-me el bolígraf pensat amb tema. I la història començar així:

Estava amb els ulls clavats al quadern i em disposava a escriure amb aquell bolígraf tan gruixut la redacció de català. Però no em va escriure. No sabia que fer perquè només tenia aquell viatger a la India on un mag m'havia donat un beuratge per disminuir l'altura. Vaig beure'n un poc i, ja em veis, menuda com una formiga i a les portes del bolígraf. Vaig entrar-hi i allò estava ple de tubs de tinta de color blau, tuberries, i molt obrers que ajudaven a la baixada de tinta cap a l'ofici del bolígraf. Allí em vaig donar compte de que estava ple d'obers que estiraven amb una corda com un tap silvat al forat de sortida de la tinta. Em vaig acostar i vaig preguntar-li a un anen que hi havia per afer: Què passa? Em va contestar: és que el

bolígraf està refredat i no pot escriure. Però crec que además fa un poc es gandul per peresa. Es molt caparrut.

Em va dir que el tap era impossible de treure sense ajuda de medicaments o productes aposta. Jo vaig dir que podia dur una aspirina i un inhalador de l'extintor. Vaig sortir a fora, em vaig banyar amb un antídoto per tornar créixer i vaig partir cap a casa. Vaig dir-lis a ma mare si podria donar-me els medicaments per aconseguir que el bolígraf pogués escriure altra vegada.

Vaig tornar a disminuir-me i amb l'ajuda d'alguns obrers i junts vam desmontar el bolígraf perquè no

podíem fer passar la pastilla per l'orifici del bolígraf. Vam posar el medicament dins la tinta, vam tornar montar el bolígraf i li vam fer xuclar per l'inhalador. Em vaig endinsar altra vegada dins i vaig demanar-li a veure si era "cuento" o no. Em va dir que sí i jo vaig partir cap a defora vaig augmentar de tamany i vaig acabar la història així; posant un títol, el qual no havia pensat: "El bolígraf gruixut i caparrut"

Mª Agnès Melià Barceló

Carnaval

La paraula carnaval prosedeix de Italia que vol dir ("quitar la carne"), és un període de tres dies que precedirà el dimecres de coure, és una festa popular que es celebra en tals dies i que consisteix en màscaras, comparses, balls, el Carnaval significa tradicionalment un període que es suspenen temporalment les regles de vida normal, és així com "el mundo al revés".

Les festes de Carnaval estan relacionades amb el cicle de les estacions. Celebra la Primavera, el reneixement de la llum i el fi del Hivern, els disfressos, màscaras són components essencials així com el pareix de un "monigote" pels carrers, degut a la nova ejecusió, anegat ahorcar o cremat, aquest "monigote" sol esser d'una figura humana nombrada Carnaval, realitzat en robes velles omplides de palle, en el que se col·loquen bombetes i altres focs artificials.

En Italia, el Carnaval a despertat sempre un gran interès, el de

Venècia va esser el més important fins al segle XIX, les festes contaven amb focs artificials, desfilis, combats simbòlics...

Goethe va escriure el Carnaval Romà, molt cèlebre en la època romàntica, amb els seus variats disfressos d'ebogat, "mendigo", dona de poble... També els carnivals de Florència, Ivrea, Verona i Turin.

El Carnaval també es present a Alamanya que tengué força durant s'Edat Mitjana. A France a moltes regions. A Espanya que prohibigueren ses màscaras i s'introduiren les costums franceses

Bartomeu Ribas Garí

La festa de Sant Antoni

Un dia els nins de l'Escola Nova anarem a Monti-sión a fer la festa de Sant Antoni, els mestres a tranques i a barranques varen pujar amb els al·lots cap a Monti-sión, ja que els més petits de l'escola anaven amb les seves mares amb cotxe. Els mestres feren un fogueró perquè tots els nins anassin a torrar lo que volguesin. Després varen sortir el Dimoni i Sant Antoni, alguns nins tocaven ximbombes. A les 3'30h., partirem cap a Porreres ben contents i ben cansats de córrer per Monti-Sión.

Dissapte, dia 20 de Gener, a les 19h., dimonis, Sant Antoni, les autoritats de l'Ajuntament i la Banda de Música, pertiren cap a tots els fogarons a encendrels i a fer la festa, un altre any de foc, fum caliu, vi i música, feren fer un poble alegre i ballador i lo que no faltava,

bén calénts.

Diumenge, dia 21 de Gener, a les 3'30h. de l'horabaixa es feren les tradicionals beneides d'animals, ja que Sant Antoni és el patró dels animals. Nins i nines, homes i dones de tota edat duien cans, coloms, cavalls, llores, etc. etc. per beneir-los davant la Rectoria, després de dues voltes que donaren per la Placa. L'Escola Nova va fer una carrossa que es titulava, "l'Arca de Noé", a dalt de la carrossa havia ninets i ninetes amb ovelles, canaris etc., quant acabaven de beneir els animals dos balladors dels Aires de Monti-Sión (grup de ball de bot de Porreres), donaven un panet de Sant Antoni a tots els qui havien anat a beneir.

Joan Ramón Xamena Vidal.

Mai havia vist

Un dia 16 d'Abril, va nèixer un al.lot, va esser batetjat 15 dies després i confirmat quan tenia trenta dies; els seus pares el varen educar el millor que varen saber. Als nou anys va fer la primera comunió i s'integra plenament dins la vida de l'Església. A classe era molt disciplinat i duia molt bones notes; era el primer de la classe fins i tot va cursar els "estudis superiors". Quan va acabar el servei militar va trobar una bona dona, de bona família i molt respectable. La mare d'ella no podia tenir més fills d'ença que la va tenir a ella el seu pare era propietari d'un gran banc, i ella la única filla que tenien. Ell abans de conèixer-la es va posar a fer feina al banc del pare d'ella, varen festejar 5

anys i als dos ell va demenar entrada. Les seves relacions prematrimonials no varen passar mai d'una besada a la galta, quan no els veien i estaven totsols. Se varen casar per l'Església, ella tota vestida de blanc amb un gran rossegall i amb dues dames d'honor; ell va passar a esser el segon cap del banc. Als dos anys de cassats varen tenir un fill mascle, era el primogènit, també el varen batiar i confirmar abans del mes. També era un al.lot molt disciplinat i molt bon estudiant, els seus pares estaven molt orgullosos; 5 anys després de la venguda al món d'aquell al.lot va nèixer una nina de la qual l'al.lot mai va estar gelós, va assumir que tenia una germaneta

i que l'havia d'estimar molt.

Als nou anys va fer la primera comunió i després d'això el seu pare el cridar al seu despatx i el va fer seure i li digué:

"Fill meu ves amb esment, no trevelis mai per la vida. Pero no ferho, mira sempre on poses els teus peus, i així mai trevelaràs. Quan pugis una escala mira sempre els teus peus, mira, els escalons, perquè sino els mires podràs trevelar i si treveles, redoleràs l'escala i et faràs mal. Quan vagis pel carrer, mira sempre als teus peus, mira com faràs la pasa següent, perquè si no ho fas, podràs topar en qualsevol objecte petit, com son el pinyol d'una oliva, una pell de plàten... i patinaràs i et feràs mal. Fill meu quan passetgis per foravila mira

sempre els teus peus, mira la terra que trepitjaràs, perquè sinó, podràs trevelar amb una branca, un clot, una pedra... i cauràs i et faràs mal.

Escolta fill, creu la veu del teu pare, perquè el teu pare sap el que és bo i el que és dolent, si ho creus mai cauràs a terra".

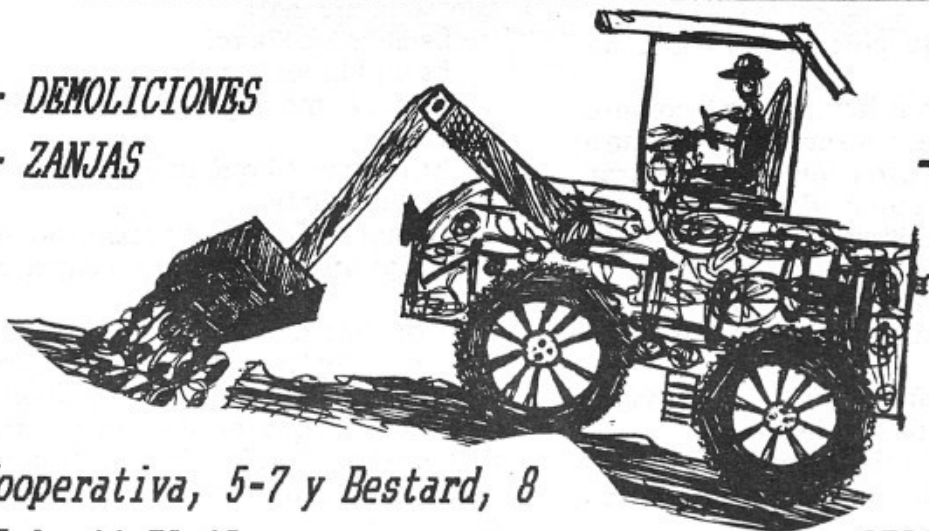
El seu fill li contestà que així ho feria, que sempre creuria el que el seu pare li havia dit...

Així ho va fer, el seu fill cregué, es va convertir en un home, aquell home es va fer vell i quan va morir, ell mai havia vist el somriure de les persones, ni la lluminositat d'uns ulls, ni el vol majestuós d'un ocell, ni la claror de la lluna plena, ni la immensitat d'un cel ple d'estels; ell mai havia vist...

DNI. 43049600.

GABRIEL GAYA MORLA

- DEMOLICIONES
- ZANJAS

- POZOS
- CISTERNAS

Cooperativa, 5-7 y Bestard, 8
Tel: 64-78-69

07260-PORRERES

Es Lloro

- Ja vénen! Ja vénen!! - va cridar amb força el Sen Guillem, veient apropar-se el cotxe que portava a la família dels senyors.

- Maria està tot apunt? T'has assegurat que està tot en ordre? - demanà l'amo en Toni a sa madona.

Reialment aquells dies havien estat un vertader debasseig. Tothom anava de banda a banda preparant, col·locant i adasant a fi que amb l'arribada dels senyors no arribassin també les queixes. Sa madona anava diguent: - Cal fer això. No... i hem de pensar a netejar sa cambra de dalt. Miquelet fés això...-

I si aquest era el caire dolent que duïen els mesos del començament d'estiu, quan els dies comencen a estirar-se tant com el temps que fa, el caire bó i agradós per a mí era l'arribada de'n Jaumet, es fill petit dels senyors.

Erem de la mateixa edat y ens aveníem. M'encantava estar amb ell, la diversió era segura i per paga durant la resta d'any no podia divertir-me massa degut a la feina que tenia.

Devien esser les onze i en aquell matí assoliat l'auto nou del senyor duia amb ell i deixava a darrera una agran polseguera. Fent una maniobra per ventura massa llarga, el cotxe va anar a aturar-se dins sa clastra, més aprop de les porxades que del portal de la casa, amb la mala sort que davallant dona Bel el primer peu que aquesta va posar en terra anà a caure justament damunt una cagarada fresca de cà. La criada, que ja havia davallat, li reparà cosa rara i li demanà:

- Senyora... i què du pels peus? I què ha trapijat?-

I dona Bel que no se'n havia donat compte degut a que intentava conservar la postura correcta, adequada i ferma que cal procurar sempre i en tot lloc sobretot en dones de tan alta condició com ella: coll estirat, cara i cos recte, vista arrogant i de reüll... esclafí en crisis veient que la gran davallada triomfal que havia realitzat havia estat ridiculitzada per una cosa tan inoportuna.

- Recotre! I què és açò que duc? - exclamà en actitud de fer en beneit davant la feta.

- Tenc por que no sia una merda Bel... - li respongué el senyor que no podia aturar-se de riure.

Jo, mai havia vist riure amb tant de gust a n'és senyor que s'aguantava sa panxa com aquell qui no pot pus.

- I tú betzol que encara te'n has de fotre! Mira si ho és gran sa clastra!!! ah no! Assus-suaquí s'ha hagut d'aturar! Vint passes passar es portal! Bon refotre!!!

- Ma mare... per favor... Llevau-vos això. Beeeeeeg quin oi!!

I no podieu haver fermat els cans? - protestà "Na Flobis", nom que jo li havia posat perquè era lo més pomot i figa-flor que hi havia en el món. Era una filla dels senyors els quals tenien tres al·lotes: una, N'Aina M^a, que era casada per Ciutat amb un arquitecte, Na Mª Angels, aquesta, més pura que un lliri i que segons sentis contar per ses cases estava en tràmits de festejar, i, finalment, en Jaumet.

- Es que es pastor... vostè sap... que passa per sa clastra... els animals... vostè sap... que estan tancats a darrera... i no queda més remei que passar per aquí...- s'excusà sa madona molt empegueïda i vermella de galtes, mentres se pegava tirada a n'és davantal intentant anar a fregar-ho. Es ben segur que el pastor rebria una forta renyada aquell vespre.

La cridòria durà una bona estona fins que a dona Bel li espassàren les ganes de seguir fent espants. Jo vaig sortir a camí a en Jaumet que duia dins es cotxe una gàbia gran amb un aucell molt vistós i ple de colors.

- Uei Jaume! I què és açò que duis?- li vaig demanar intrigat.

- Es què?... es lloro?

- Es un llorooo? - vaig repetir.

- Síííí... el me dugué el tio de l'Havana!!! No, i Xerra!!!

- Eiiii, xerra? I què dius?

- Ja ho veuràs...

- Jaume!!! Què fas? vens o no vens? - cridà dona Bel interrompent la nostra conversa- Au vamos!.

- Ara venc mamà!

A mí m'estranyava molt el comportament d'en Jaume amb sa mare i sobretot sempre quan sentia que en Jaume s'adreçava a ella diguent-li "mamà" enlloc de "mumare".

Dit això se'n entraren dins ses cases seguits dels amos i un missatge. Dies bons mos esperàven.

Curiositats del món de les abelles

per Bartomeu Barceló Roig

-I-

A Espanya hi ha aproximadament 1.200.000 caeres d'abelles que produeixen de 12 a 16 mil tones de mel (segons vengui el temps climatològic). Això suposa un rendiment mig per caera i any duns 10 kilos.

Espanya és la primera potència mundial en la producció de pol·len, amb un total aproximat de mil tones a l'any. El 80 % d'aquesta quantitat és exportada. Sa major part va cap a Alemanya Federal.

Rússia, malgrat el seu fred i la seva avarroasis, és la primera productora mundial de mel amb un total

aproximat de 200.000 tones a l'any. Aquesta quantitat suposa el 20 % de tota sa producció mundial. La segueixen de prop Xina i Estats Units.

Grècia és la nació de major densidad apícola del Món. Li corresponen 12 caeres per quilòmetre quadrat, quan a Espanya li corresponen 2'5 caeres.

El Japó és la nació que més mel consumeix en productes industrials: productes cosmètics i farmacèutics, torrons, pastissos...

Mèxic és el país que més mel exporta. Tots els anys exporta un mínim de 25

mil tones de ses 35 mil que produeix a l'any.

Els alamanys de la República Federal són els més golosos de mel de tot el món. Consumeixen un promig de 1.500 grams per any i persona. Es també sa primera importadora de mel amb un total aproximat de 80 mil tones

A. Einstein donà a l'humanitat sols quatre anys de supervivència, desde el moment en que desapareguessen ses abelles. Degut a que més de 20.000 espècies vegetals dependeixen de l'abella per la seva reproducció.

RENAULT

GABRIEL TOMAS VIDAL

AGENCIA OFICIAL
C/Duzay, s/n
Tel. 647171
Porreres (Mallorca)

Records amb delit

Abans d'acabar de desfer la carrossa d'en Ramón Llull, ja parlaven de, i ara que farem o què hem de fer, es tractava de no queixar-se de si a Porreres no se fa res o se deixa de fer, l'important és que te deixin fer.

Noltros ho tenim clar, l'important era fer qualque cosa i això era el que intentàvem.

La primera dificultat que toparem fou el canvi de gent, havíem de fer la carrossa i ja pensàvem hi ara què? Amb la dificultat de la mili un era a Madrid, dos a Africa, el canvi de personal és bò per quant te fa relacionar amb més gent, te sa dificultat però de que has de canviar segons quines formes o maneres per estabilitzar es Grup.

Amb tot això pel mes d'abril de 1981, posarem amb escena s'obra d'en

Pera Capellà "Sa Pesta".

Aficam-nos a dins aquesta obra, tant diferent del que estàvem avasats a veura, res de constumbrisme ni d'esperit casolà, regionalista, ni temes del camp, he de confessar que no entenia res del que se feia.

Es fons obtingut amb sa venda d'entrades i rifa, passaren a benefici de la restauració de l'orgue de l'Església Parroquial, ja que es grup a part de fer feina per el seu manteniment, tamé ho fa per l'Art i la Cultura de Porreres.

"Sa Pesta", comèdia satírica amb tres actes, el primer dividit amb dos quadres, sorprengué un poc als espectadors, a causa del subrealisme de l'obra sortim un poc com he dit del que estavem avasats a veura.

Es tema és que dos

científics descobreixen un arma secreta per matar. S'història es desfà de tal manera que els dos savis són detinguts i posats en mans dels polítics del país, aquí és quan comença sa crítica als governants.

Per mor de la poca edat que teníem no acabarem d'entendre massa bé tot l'intrínsec de l'obra però seguíem fent amistat, fent poble a pesar de les crítiques i impertinències de qualcú, a més la gent va riure bastant, supòs per que l'obra tenia moments de ridiculització i de befa a tal o cual personatge i això sempre cau bé als espectadors.

L'obra al final acaba tràgicament i d'això volia fer un comentari o més que un comentari, donar ses gràcies a una persona, i fitsau-vos que d'un principi mai no he anomenat ningú

perque a un grup no hi ha d'haver mai estrelles, si bé tots són o han d'esser pessets del joc, emperó ara no se resistir sa tentació d'enomenar a Sebastià Mora Esterelles "Serena".

Ell havia de sortir al paper de la mort, la mala sort feu que se rompés un peu i no pogueres fer la representació no obstant si vengueres a clavar tatxes per montar i a desclavar per desmontar, gràcies en nom de tots.

L'obra va esser una experiència més pel grup de joves que actuaven, una experiència completament diferent a sa sentida per "Sa Padrina", també ens va agradar, el grup continua.

Després la pregunta de sempre, i ara què farem?...

Al pròxim numero de "Foganya" vos ho contaré.

Una del grup.

De tot un poc...

PEUS DE PORC

1 tassó de Xerès

1 ceba

2 alls

2 tomàtiques

1 fulla de llorer

Moradui, julivert, 1 clavell i prebebord dolc

Es pica la ceba i es sofregeix dins una cacerola de fang, a continuació els alls i les tomàtiques trossegades.

Es bullen els peus amb el llorer, i cuits, es posen dins la greixonera, es posa brou dels mateixos perquè bullin una mitja hora, afegint el moradui, julivert i clavell. Quan estan en el seu punt, el prebebord i el xerès, li hem de donar uns quants bulls, anant alerta de que no es cremi

GREIXONERA DE BESCUIT

Posar els mateixos ingredients que pel brossat, sols que en lloc d'aquest, hem de posar bescuit ben esmicat.

PASTIS DE CARN I COL

250 grs. de carn capolada.(mesclada)

150 grs. de col

50 grs. de farina.

125 cm/cubics de llet.

3 ous.

1 ceba.

Sal, pebrebo i moradui.

Es talle se ceba, es sofregeix amb poc oli, si afegeix sa carn, sa col ben picada. Quan es cuit, s'afegeix sa farina fusa amb llet i espicis. Es lleva des foc i s'hi posan els ous ben batuts.

Es posa en una flanera untada i s'enforna.

Sa col es pot substituir per una altre verdura.

COCA DOLÇA DE TALLADES

3 verms d'ou.

6 ous (blanc pujat)

250 grs. de sucre.

250 grs. de seim.

1/2 kg. de patates.

40 grs. de llevadura.

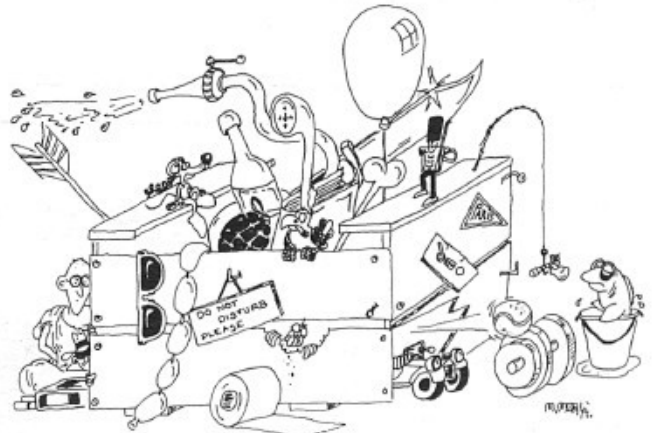
Farina.

Es fon es seim i es mesclen els ous i la sucre, patates i llevadura, blanc d'ou i sa farina que es begui.

ACUDITS FETS

Un pare estava molest perquè el seu fill, que ja tenia 5 anys, no acabava de badar els ulls.

Un dia sense dir res a la seva dona el va dur a un metge conegut seu. El pare li va dir, mira Toni, el meu fill ja te 5 anys i no bade els ulls". El metge va mirar

el fill i li va contesta, "amic meu hauràs d'esser tu qui badi els ulls, aquest fill teu es xino"

*****

Un fet- Un home va anar a casa d'un amic seu i com sempre va entrar per la portassa, però va trobar a la mula enmig, ja que el seu amic li posava menjar a la paissa i l'haviatreta a defora.

Què puc passar?- va dir el primer-, i l'altre li digué que sí, però es va returar quan va veure la mula.

Però, és segura la mula?- va insistir aquest-, sí que és segura, passe, respongue l'altre. I quan passava, la mula li arrià potada que quasi el mata, i aquest li diu. "i m'has dit què era segura?", i l'altre li respond, "i què ha fallad?.

*****

Un altre, una nineta de set o vuit anys duia la trutge per un camí fermada per una cama i hem un bon bestó, ara si ara no, li donava qualche garrotada. Però sa trutge tenia més forca que ella i quan veia un cementer o qualche cosa que li agradava, la trutge, hi anava. La nina, llengua llarga, li deia, "venga mala puta vina aquí, mal te peguàs un llamp al cul", i com aquestes, una quade dos per tres. Camina que camina, flastumia derrere flastumia, va trobar un capellà, aquest le var sentir i li va dir, "nineta, i a on dus aquesta trutge tan grossa?" Ella li va contestar, que le duia al verro. El capellà veient el desastre li va dir a veura si la feina no la podia fer son pare. "No senyor capellà, mon pare no ho pot fer aixó, aixó ho haurà de fer el verro de Son Nebot"

Un consell Practic

Per netejar plata i alpaca hem d'agafar un poc de pasta de dents que no sigui "gel", l'hem de fregar, aclarir amb aigua i eixugarla amb un drap de cotó.

Acudit

Fina disciplina

Napoleó va dir una vegada a un dels seus oficials, "Beuen masse". "Si, es veritat Majestat, però bec sempre a la vostra salut".

Pensament.

On és la llar?

La llar es, on el cor riu sense timidesa i les llàgrimes s'eixuguen per sí mateixes.

Endevinalla

No te rels, soca ni branca i ple de fulles està, i es que heu d'endevinar sence gens de cavilar, enteniment no li manca.

de dins el caixó.

Anem a Escolal!!!

En general, a l'hora de parlar i sobretot d'escriure en català, molts us trobaju amb el fet que, per circumstàncies que ja sabem, coneixeu millor la gramàtica castellana que la nostra i, per tant, us guiau per ella a l'hora d'escriure una lletra o una altra, quan hi ha dubtes. Un d'aquests casos el trobam quan pensam si hem d'escriure "b" o "V". Moltes vegades coincideixen castellà i català, però hi ha un gran nombre de discrepàncies, que no responen a cap norma ortogràfica i a les que cal posar esment:

-b en castellà, v en català: "abeto" avet, "abortar" avortar, "alcoba" alcova, "cascabel" cascavel, "Córdo-

ba" Córdova, "esbelto" esvelt, "trébola" trèvol, "taberna" taverna... i altres més conegudes per tots.

-v en castellà, b en català: "varón" baró, "vervena" berbena, "viga" biga, "volcar" bolcar, "Vasco" basc, "Vizcaya" Biscaia, "cal-

vo" calb, "mòvil" mòbil, "Alava" Alaba...

Això mateix passa amb altres lletres, però ja seran tema per a una altra lliçó. Esperam que us sigui útil i recordau que si teniu dubtes heu de consultar una gramàtica o un

diccionari; encara millor, si realment trobau que no en sabeu suficient, feis un curs de català. L'Ajuntament de Porreres n'ha organitzat un i hi van prop de vint porrerencs. Anem i en-levant!.

El Professor

"L'ull Crític"

El passat 24 de desembre sortia a les deu i mitja del vespre de l'església, venia de Matines. La gent comentava com havia estat la celebració, les coses bones que havien tingut i les mancances. Em va cridar l'atenció una cosa, uns quants es varen acostar als qui amb il·lusió havien preparat aquell acte, per dir-los uns dels defectes més grossos que havien vist, però no per desitjar-los les bones festes. Això em va fer pensar molt. Estam molt acostumats a que ens ho donin tot fet en totes les coses i quan qualcú els far, només sabem dir-li els

defectes. Es enveja el que tenim?, o senzillament, la crítica, a vegades destructiva, es la nostra ocupació?. Per què quan hi ha una festa no ens arro-mangam i hi participam o ajudam així com ens és possible?. Aquestes qüestions queden a l'aire per què són els qui sols critiquen i no es mouen els qui les haurien de contestar.

En el passat número d'aquesta revista es va informar d'una llarga llista d'activitats que volia dur a terme el grup. Per què no ens hi apuntam? Per què no

ajudam aquesta gent del nostre poble que s'afanya per organitzar coses? O és que el que fa la gent del poble sempre està malament i tot el que ens ve de fora està bé?...I com a mostra, això, el grup Foganya, com sabem, va representar una obra de teatre el maig de l'any passat, on hi havia fet molta feina, més envant, a l'estiu, va anar a altres pobles a representar-la i va tenir molt més èxit que al seu poble. Es una dada per tenir en compte lo molt que es valora la feina que es fa.

Només una cosa per acabar, crec que si moltes vegades en lloc de moure la llengua per empipar el veïnat, o al qui amb "tota" bona fe dedica el seu temps en benefici del poble, poguéssim les mans i els peus, tots els actes serien un poc més majoritaris i la gent que hi ha fet feina no perdria el coratge per organitzar-ne més.

Maria Jesús
Ximelis.

CRISTALERIA Y CARPINTERIA **EN ALUMINIO**

MIGUEL CERDA JUAN

- Especialidad en persianas
- Cualquier trabajo en aluminio y vidrio

C/. Doncella, 52
TEL: 647276-647787

07260-PORRERES

VA DE FUTBOL

CLASIFICACIONS

TERCERA REGIONAL B

Llucmajor	16	11	3	2	31	10	25	+7
UD Porreres	16	9	5	2	42	21	23	+7
Porreres At	17	8	5	4	30	17	21	+5
Ca'n Picafort	16	9	2	5	22	16	20	+2
Villafranca	15	7	5	3	33	21	19	+5
Av. Llubi	15	6	5	4	30	17	17	+1
Colonia	17	5	6	6	29	36	16	-4
Altura	16	6	3	7	27	25	15	+1
Escolar	16	7	1	8	23	28	15	-1
Sant Joan	17	4	5	8	17	19	13	-3
Margaritense	16	2	7	7	14	27	11	-3
Ariany	16	2	3	11	10	39	7	-7
Sancelles	15	2	2	11	12	44	4	-10

ALEVINS 2ª REGIONAL B

Margaritense	14	13	1	0	77	5	27	+13
Montuiri	14	13	1	0	50	3	27	+13
Espanya	14	10	2	2	55	17	22	+8
UD Porreres	14	11	0	3	41	26	22	+8
La Salle MM	14	9	1	4	48	20	19	+3
Barracar	14	7	4	3	44	23	28	+4
S'Horta	14	8	2	4	33	35	18	+4
Felanitx	14	7	3	4	33	30	17	+3
Cardessar	14	4	1	9	25	38	9	-3
Villafranca	14	4	1	9	27	43	9	-5
Avance	14	3	2	9	30	38	8	-6
Algaida	14	4	0	10	27	69	8	-6
Ses Salines	14	2	3	9	21	41	7	-7
Colonia	14	2	2	10	13	57	6	-8
Ca'n Picafort	14	1	2	11	27	72	4	-10
Petra	14	1	1	12	11	53	3	-11

JUVENILS 2ª REGIONAL A

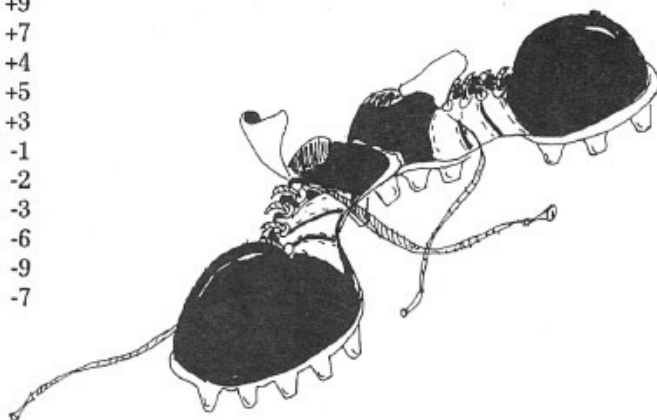
Barracar	17	14	0	3	60	20	28	+10
Olimpic	17	13	1	3	42	16	27	+11
Pollensa	17	11	4	2	44	14	26	+8
Llosetense	17	13	0	4	59	33	26	+8
Juventud SB	17	10	3	4	62	28	23	+7
Bto. R. Llull	17	9	3	5	46	22	21	+3
Pto. Pollensa	17	8	4	5	34	29	20	+4
Alaró	17	8	3	6	45	36	19	+1
Consell	17	8	2	7	36	39	18	+2
Gesa Alcúida	17	6	4	7	34	30	16	0
Artà	17	5	3	9	28	37	13	-5
A. Llubi	17	5	1	11	23	44	11	-7
Margaritense	17	2	4	11	9	43	8	-8
UD Porreres	17	2	4	11	27	63	8	-8
Santanyí	17	3	0	14	20	58	6	-12
Alqueria	17	1	0	16	14	71	2	-14

BENJAMI GRUP B POBLES

Santanyí	14	12	1	1	58	14	25
Campos	14	12	0	2	55	23	24
Porto Cristo	15	11	1	3	50	19	23
Cala Millor	14	9	4	1	41	13	22
UD Porreres	15	7	3	5	38	28	17
Cardessar	15	6	4	5	18	17	16
Barracar	14	8	0	6	35	25	16
Felanitx	14	7	1	6	38	23	15
Avance	15	5	3	7	37	39	13
Ses Salines	14	3	0	11	29	46	6
Escolar	15	2	2	11	14	55	6
Espanya	15	2	1	12	17	84	5
Colonia	15	0	1	14	7	51	1

INFANTILS 2ª B

Cardessar	13	9	3	1	37	9	21	+9
Ses Salines	13	8	3	2	36	18	19	+7
UD Porreres	12	8	2	2	40	18	18	+4
Felanitx	13	8	1	4	50	22	17	+5
Espanya	12	8	1	3	38	15	17	+3
Avance	12	5	3	4	28	16	13	-1
La Salle MM	13	5	2	6	27	29	12	-2
Colonia	13	3	3	7	24	32	9	-3
Santanyí	13	2	2	9	19	44	6	-6
Margaritense	13	1	3	9	14	57	5	-9
Ca'n Picafort	13	1	1	11	18	71	3	-7

Va de Basket

El Porreres-senior ja està acabant segona fase de lliga, i no seria res d'extrany que l'any qui ve juguin a una categoria superior, ja que estan fent molt bons resultats.

Els equips rivals a n'aquesta segona fase han estat el Santanyi, Inca, Jogging, Pla de na Tesa i Son Rapinya.

Contra el Santanyi només s'ha jugat un partit, dins Porreres, partit bastant facil per els locals, encara que hem de tenir en compte que al Santanyi li faltaven alguns dels seus millors elements, per lo que el partit dins ca seva promet esser de lo més interesant.

Contra el Inca també mos falta un partit per

disputar, dins Porreres, partit que els jugadors locals esperen amb moltes ganes, ja que lo ocorregut dins Inca va esser un vertader robo, l'arbit Sr. Oron va esser l'autentic protagonista d'aquell

partit, se va dedicar a fer la vida imposible a tots els jugadors porrerencs, pitava falta darrera falta, deixant que els jugadors d'Inca actuassin amb autèntica violencia, sense aturar en cap moment el seu joc brut. Per això dins Porreres s'espera amb moltes ganes aquest partit i guanyar als d'Inca, a no ser que el Sr. Oron torni a fer acte de presencia.

El partit contra el Jogging dins Porreres tampoc va estar ausent de protestes contra la parella arbitral, que també ajudaren als visitants a guanyar, ajuda que en cap moment havien de menester, ja que son infinitament superiors a tota la resta d'equips de la categoria.

Contra el Pla de na Tesa també ja s'han jugat els dos partits, partits dominats de principi a fi per el Porreres, aquest equip els altres anys mos donava molts de problemes, però enguany no es ni una sombra de lo que era.

I el darrer rival ha estat el Son Rapinya, que també ha caigut les dues vegades que hem jugat contra ells. El primer partit de la fase el jugarem dins ca seva,

partit que va esser guanyat als tres darrers minuts, va esser un partit molt dur, però dins Porreres ja vingueren amb sa lliçó ben apresada i varen caura amb molta facilitat, inclús arribaren a fer el ridicul, coincidint una segona part desastrosa per part seva amb una de super-inspirada per part del Porreres.

En resum, els nostres Seniors estan fent una bona lliga, a destacar sa seva defensa, sobre tot quand fan zona 2-3 alternant amb 2-1-2.

Punts a millorar: l'atac contra defensa a l'home i defensa individual.

L'altre equip de basket, els Cadetes, no estan fent una bona temporada, però enguany tenen perdó, ja que es sa seva primera temporada d'existencia, i s'han de anar acostumant a moltes coses que per la majoria d'ells son noves. Segur que l'any qui ve, amb l'experiencia que adquiriran enguany, faran un bon paper a la competició.

Pau.

Foto VIDAL

A. O. Campins, 16 - Tel. 647320

PORRERES

**FOTOS ESTUDI,
REPORTATJES COLOR,
NOCES, BATEIJOS,
COMUNIONS,
AMPLIACIONS
I
REPRODUCCIONS**

Voleivol

A la nostra vila encara que molta gent no en sàpigue res, hi ha format un equip de voleivol femení.

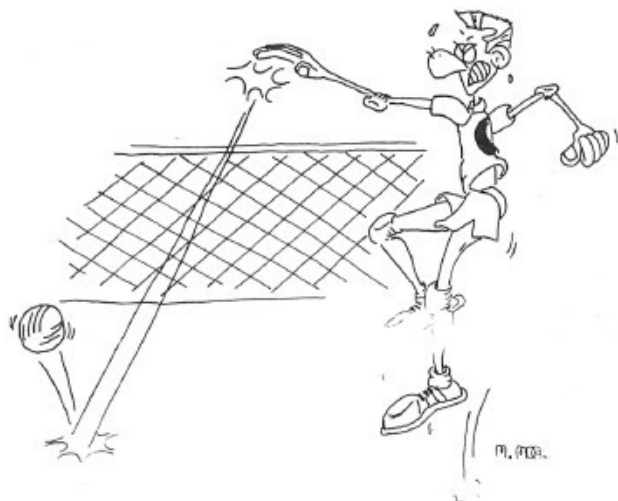
Fa dos anys que començaren a jugar adaptant el nom de C.F.J. Sant Roc Porreres. D'aquella feta i de les jugadores que de llavors ençà jugaven, només en queden quatre. Cal esmentar el suport econòmic i tècnic que va fer l'Estany de c'an Poo, subvencionant-les el vestuari. A n'aquells temps les entrenava na "Luci" de c'an Poo, avui en dia les entrena na Margarida Grimalt Luma, discipula de na "Luci", i jugadora.

A continuació els presentarem a les jugadores:

Cati Morlà-Cati Grimalt-
Elena Grimalt-Xisca Lli-
teres-Margarida Grimalt
Luma-Margarida Grimalt
Veny-Catarina Garcia
(capitana)-Jolanda Bar-
celó-Marta Nicolau-Maria
Morlà-Maria Lluïsa Mora-
Joana Maria Julià-Cati
Barceló-Jolanda Balbas.

A la mica de conversació que tenguem amb elles, ens varem demanar que fessem una mica de crida per poder trobar un entrenador/a amb uns coneixements del joc per ensenyar-les coses que no saben. Ens comunicaren que tengueren infinitat de problemes per poder trobar un lloc d'entrenament, manco mal que ja el tenen.

Econòmicament, es mantenen elles mateixes,

amb els seus doblers i ajudats amb qualque rifa. Encara ara es l'hora de que qualque entitat porrerenca sentir el mateix que senten elles per seu poble, representant-lo per l'illa amb els seus propis mitjans; ningú les ajuda, tothom en fuig, i, han de pagar unes 30.000 pts. a la Federació de Voleibol d'arbitratges.

Els equips en qui juguen són:

CFJ Sant Roc Porreres
CV Palma
CJ Petra
CV Bunyola
AD Rafal Vell
CP Muro

A les entitats: Ajudau-les; al poble: animau-les; a l'equip: enhora bona.

A. Oneto.

III Cursa popular "Escola Nova"

Organitzada per l'APA del C.P. Escola Nova de Porreres i amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca i de l'Ajuntament de Porreres, el passat diumenge dia 14 de Gener va tenir lloc la III Cursa Popular "Escola Nova" de Porreres.

Amb un temps esplèndid, quasi 300 foren els atletes participants a la dita cursa que va comptar amb la col·laboració tècnica del Club Fidípides i al Col·legi d'arbits a més de la col·laboració econòmica de diverses entitats.

A més de la classificació General, els atletes porrerencs tenien opció a la classificació per la Final Territorial de Cros Escolar.

Atletes porrerencs classificats per la dita final:

Categoria Iniciació Femení:

Soledad Guerrero
Zoila Salas

C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión

Categoria Benjamí Femení:

Angela Guerrero

C. V. Monti-sión

Categoria Aleví Femení:

Carma Barceló
Silvia Guerrero
Jerònima Grimalt
Maribel Rigo
Mª Antònia Barceló
Anna Fuster
Alicia Melià
Margalida Roig
Damiàna Más
Apolonia Mª Vidal

C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
Escola Nova
C. V. Monti-sión
Escola Nova
C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
Escola Nova
Escola Nova

Categoria Aleví Masculí

Miguel Mesquida
Antoni J. Gayà
Baltasar Gornals
Guillem Garcias
Bartomeu Rigo
Josep Lliteras

Escola Nova
C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
C. V. Monti-sión
Escola Nova

Categoria Infantil Femení

Catalina Capellà
Margalida Vidal

Escola Nova
Escola Nova

Categoria Càdet Masculí

Miquel Mieres

Escola Nova.

Miquel Mesquida Adrover, campió de Balears

El passat dissabte
dia 10 de febrer a

Sancelles va tenir
lloc la final terri-

torial de cross Es-
colar.

L'Atlete del CP
Escola Nova de
Porreres que es va
classificar en 1er.
lloc en la seva

cursa és el Campió
de Balears en la
Categoria Aleví
Masculí.

Enhorabona Mi-
quel i... endavant!

Noticiari Local

Curset de socorri-
me: a partir de la
segona quincena de
gener fins dia 21 de
febrer, a la Sala
Polivalent s'ha impar-
tit un curset de
socorrisme organitzat
pels Serveis Socials de
l'Ajuntament. L'ha

impartit Margarida
Servera. El nombre de
participants ha estat
d'una trentena, valo-
rant de molt positiva la
feina.

Un altre curset va
començar el dia 5 de
febrer a la Biblioteca
Municipal, al qual

s'impartia dues classes
per setmana. La pro-
fessora d'aquets cursets
és Antònia Montserrat
Fullana. Hi ha 23
places inscrites.

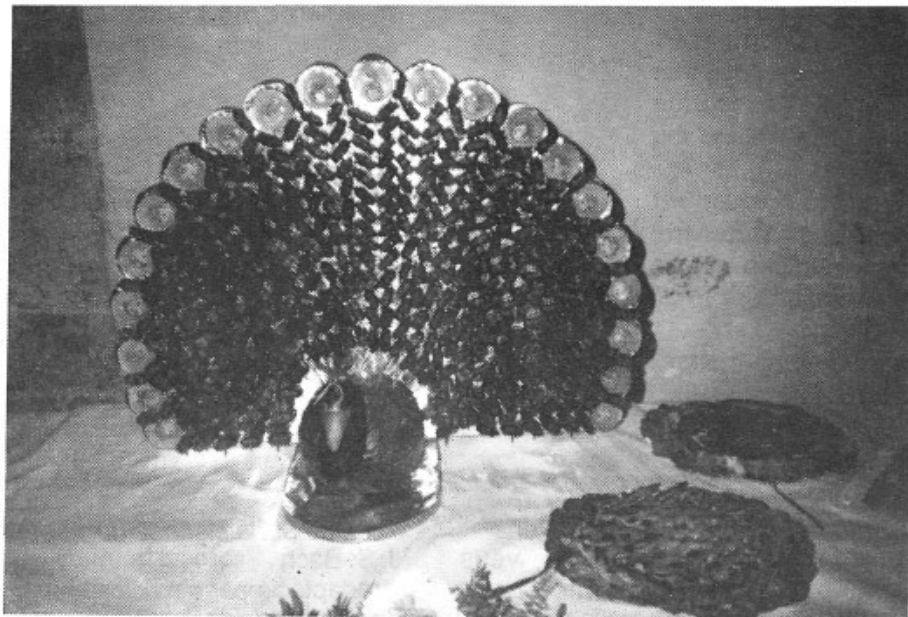
Ens han arribat
notícies de que la
sabateria "El Cantó" fa
liquidació total, així es

preveu que una tenda
de calçat pròximament
tanqui.

I més cursets, aquest
de circulació vial. El
delegat de Circulació i
Conseller de Cultura
Gabriel Barceló ha
impartit un curset de la

PASTISSERIA CA 'N MIQUEL

Especialitat en Buffets,
Torrans, ...

C/. de l'Almoina, 22
TEL: 64-74-85

07260-PORRERES

part teòrica als alumnes de les dues escoles.

A la Policia Municipal li correspongué la tasca de la part de pràctiques; el pati de l'Escola Nova s'havia habilitat un sector en senyals, per tal de fer la feina amb eficàcia. Esperem que aquest curset tengui efecte per la bona circulació dins el poble que tots sabem que bona falta fa.

Properament es començaran les obres de la Piscina Municipal, així que quedarà excluit ja aquest tema com a propaganda per les noves Eleccions

Municipals.

L'enumeració de les cases se corretgeix, així que la dificultat que hi havia en numeros i llistes, a l'Administració de fa estona possiblement desapareixi.

Els clots que hi havia pels camins principals del nostre terme han estat, de qualque cosa ha de servir tenir la planta d'asfalt dins la nostra demarcació municipal.

Donat que l'encairregada d'atendre els seveis a la Biblioteca Municipal per situació de feina, ja que li sortí

plaça de mestre a Eivissa i no pot atendre dita tasca va estar anomenat per complir amb dita tasca, nostre amic Gregori Barceló Márquez. Desitjam que l'èxit l'acompanyi.

La nostre col·laboradora Caterina Sala va editar darrerament una col·lecció de deu contes infantils il·lustrats amb el patrocini de la Consellaria d'Educació i Esports, aquests contes estan referits tots ells a oficis manuals.

Enhorabona per la idea i l'encert de la feina.

Sabem que té en projecte, na Caterina Sala, un treball que tracta d'un glosador de Porreres, ens agrada que grati amb aquest sentit, ja que a Porreres s'ha fet poca feina d'aqueixa.

Properament la nostra paisana Maria Barceló i Crespi, publicarà "S'Església Parroquial de Porreres notes històriques artístiques". Esperam amb il·lusió aquestes lletres, pel que sabem, endemés d'estar ben documentades seran il·lustrades.

Concert dels alumnes de l'Escola de música de Porreres

Tancat el cicle de Concerts musicals que varen tenir lloc a la nostra vila amb motiu de la commemoració de la Festa de Santa Cecília, i com ja ve essent tradicional, els alumnes de l'Escola de Música del Patronat de Porreres, el passat diumenge dia 17 de desembre ens entusiasmaron amb el seu concert.

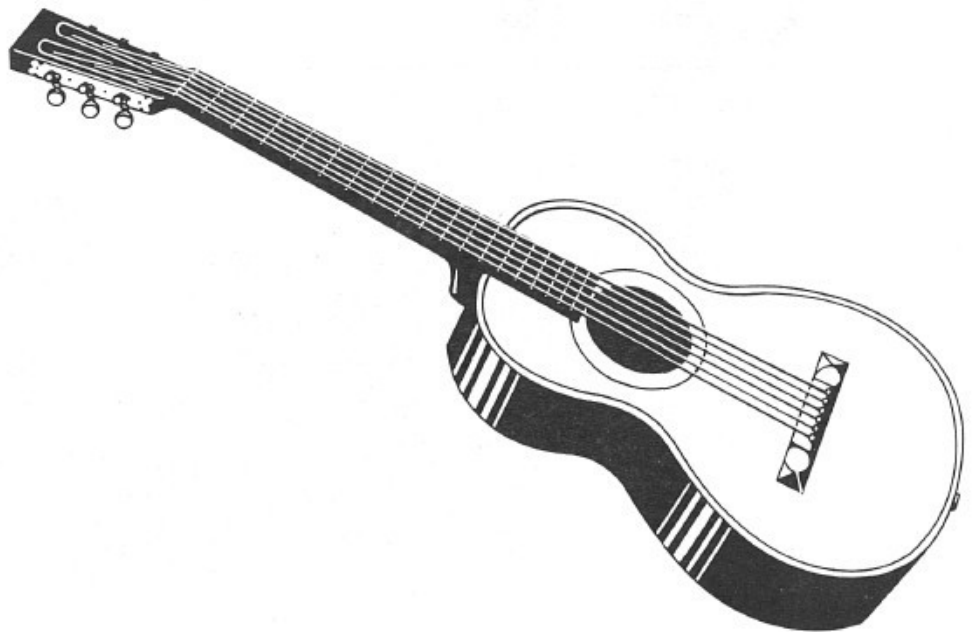
Amb interès i molta il·lusió, tant per part dels Professors, Antoni Peris canya-, Antoni Roig metall- i Joan Roig -piana-, com de tots els alumnes prepararen aquest concert que esperam tengui continuïtat i amb més freqüència durant l'any.

Aquestes varen esser les actuacions:
Instruments de canya.

Professor Antoni Peris
- Vals a dues veus
(duo de clarinets) de
Klose
Antònia Rosselló i
Apol·lònia Mª Moll

- Duo per a clarinet de
J. S. Bach
adaptació per a música
de càmera de Antoni
Peris Fons
intervenen tots els

alumnes de canya
- Romanza de
Hestamitz
Antònia Rosselló
(clarinet) i Cristina Sorell
(piano)

Instruments de metal.
Professor Antoni Roig

- 9 i 10 duos de P. M.
Dubois

Joan Taberner (trompeta) i A. Roig (bombardino)

- 1 i 2 duos de P. M.
Dubois

Antoni Gàmez (trombó) i A. Roig (bombardino)

- Sexteto a quatre veus, Auldlang-syne anònim

Joan R. Xamena (trompa), Felip Sánchez (trompa), Jaume Salleres (trompeta), Josep Domínguez (trompeta), Miquel Barceló (bombardino) i Gabriel Rosselló (bombardino)

- Marxa, per a dos bombardinos de Derek-Burgedis

Miquel Barceló i Antoni Roig (bombardinos)

- Aubada de E. Leloir
Felip Sánchez (trompa) i Joan Martorell (piano)

- Reverie de Schuman
Jaume Salleres (trompeta) i Joan Martorell (piano)

- Largo de Haendel
Josep Domínguez (trompeta) i Margalida Picornell (piano)

- Aria, suite en Re major de J. S. Bach

Gabriel Rosselló (bombardino) i Margalida Picornell (piano)

Alumnes de Piano.
Professor Juan roig

- Pessa nº 66 de
Beyer

Margalida Vidal
- Minuet de J. S. Bach

Estudi nº 5 de Bur-
guiüller

Dolors Garcia
- 2on. moviment de la
Sonatina nº 1 de Cle-
mentí

Joanaina Roig
- Preludi en Do major
de J. S. Bach

Canço del Segador de
R. Schumann

Catalina Lladó
- Preludi, en Sol menor
de J. S. Bach

"Siciliana" de R. Schu-
mann

Mª Magdalena Servera
- Estudi nº 17 de
Czerny

Preludi en Re menor
de J. S. Bach

Curiosa Historia (del
llibre "Escenes d'in-
fants") de Schumann

Cristina Sorell
- Gran Noticia (del llibre

"Escenes d'infants") de
Schumann

Ritme bulgarés (del
llibre "Mikrokosmos") de
Bàrtok

Joan Martorell
- Invenció, en Sí bemol
major de J. S. Bach

Preludi, nº 20 en Do
menor de F. Chopin

Glosades de Fedrins i Casats

Aquí començam la tasca que vos promaterem de insertar el glosat que es feu, amb motiu del partit de fadrins i casats al Cafè de c'an Mollet, vos assegurem que són ben divertides si les començau tendreu ganes d'asseguir-les fins al acabar.

Si vos voleu entrenar
en força i moltes ganes
ja vos podeu afeitar
es pels que duis per ses cames

Que mos hem d'anar a afeitar
per jugar amb reprimits
si teniu es coons pelats
com es cul d'els nins petits

Si no tornau molt més fins
sou ases en quatre potes
no vos voldran ses al.lotes
sereu sempre tots fedrins

Ses pastilles heu acabat
cada dia anau a "menos"
més valdri que en Bernat
vos fes un repàs de "frenos"

Es fedrins no tenim pel
ni a ses cames ni a sa llengua
noltres es pels les tenim
per ses bosses i pes pengo

En haver d'anar a vermar
ajusten ses portadores
es pels que duis a ses bolles
no el vos hageu de menjar

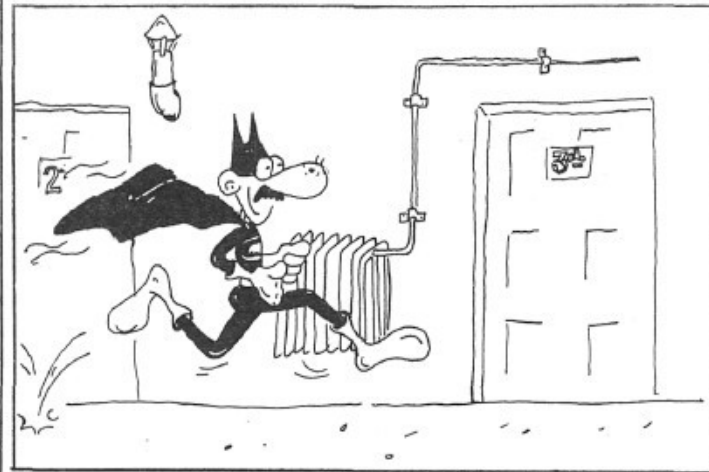
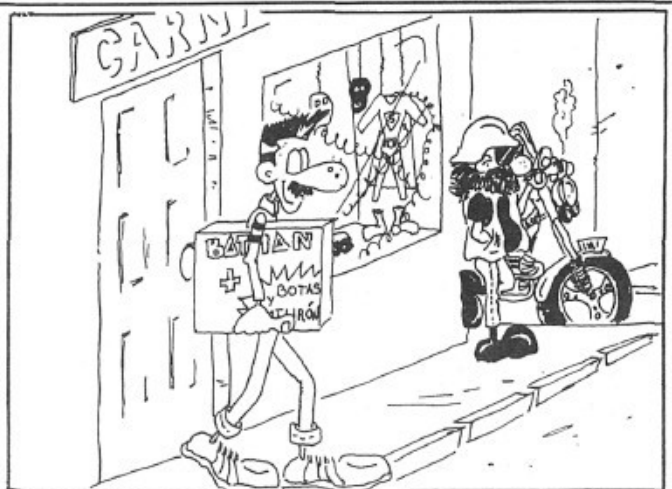
Deixau de fer sa miloca
dedicau-vos a altres coses
apuntau ses vostres gloses
a sa pissarra que toca

A requarantes punyetes
no mos poreu mai guanyar
si només sabeu menjar
dos "perritos" i hamburgueses

fedrins i casats

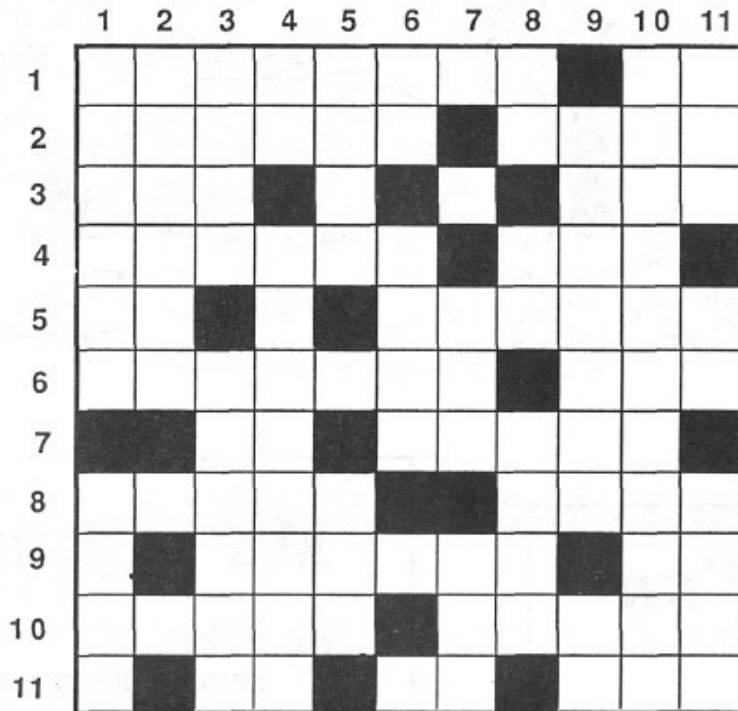
COMIC - BATMANIA

Horizontals

1. En Juan Julia Sastre va escriure damunt ell. La primera de les tres virtuts teològiques
2. Observà, mirar desde un lloc ocult. Assumpta, feine, tenc un assumpte a resoldre.
3. Temps que hi ha des de que el Sol es pon fins que surt. Consonant. Cincuenta amb romà. Massa de gran amplitud que es forma a la superfície de les aigües de la mar o dels llacs.
4. Garantir per mitjar d'un aval. Oficial superior a l'exèrcit turc.
5. Don, regal. La primera lletra del alfabet. No escriure be olfacte.
6. Metall paregut a l'argent amb color i brillantor. Nin, al-lot, xicot.

7. Abreviatura de Partit Lliberal, a l'inversa. Tassó petit de cervesa.
8. Pena que consisteix a fer sufrir al delicuent un mal igual al que va fer. Padrina, avia.
9. Est. Arma blanca llarga, recta, aguda i que talla, amb guarnició i empunyadura. Preposició
10. Du'l o crida'l a l'inrevés. Article determinat plural.
11. Vocal. La mateixa repetida. Animal vertebrat, ovípar, de respiració pulmonar i sang calenta, cobert de plomes. Part del cos d'aquest animal.

Verticals

1. Es menja per les festes de Pasque. Obre feta de molts de fils, que entrecreuat formen una fulla o làmina.
2. De figura d'ogiva. Vocal. Vocal.
3. Camí. Instrument per veure objectes llunyans.
4. República de Argentina. Persona que fa o veu llamperes.
5. Alló de que ens servim per fer qualque cosa. Numero romà. L'empresa "X" li ofereix una ... a l'empresa "Y" per fusionar-se.

6. Rutini. So que es fa quan es dorm. Vocal. Vocal.
7. Vocal Cincuenta en romà. Embullà. Nom del Creador.
8. Societat Anònima. Ell... una cosa, a l'inrevés.
10. Paraula que no l'entenc, ni se que vol dir.
11. Espai de terra, neta i plana on es baten ses messes. Vocals seguides. Per on s'agafa una panera.

Vida

Posta de sol, ànsia i silenci....
lluny sona una esquella
la guarda pastura a la tanca de s'ere.
El mig de tanta grandesa,
on el meu oblidat record,
recobra amb força l'enyoranca,
delit del meu pensament.
Plors de infantesa, crits de juguesca,
amors d'adolescent.

Les parets de preda,
l'enremà de l'estiu,
la figuera ja vella,

guarda gelosa se carrera
esperant amb ànsia,
cada nova primavera,
fruitant fins a l'advent
burdissots de dos colors i forasteres.

Quins amors...!
Quine quimere em toma a tú?
Fa vint anys que vaig fugir
i sembla que va esser ahir.

Caterina.

Records d'un Sentiment

Misteriosa i llunyana,
Son Verdera.
Racó ja oblidat...
perdut dins el pensament,
tanques grans.....,
pedres i parets...,
arbres, betzers i voreres,
garrigues de pins i alzines,
pletes d'ullastre i mates,
tauladers i ametllers.....
Juguesquem entre les branques,
hermosa naturalesa.

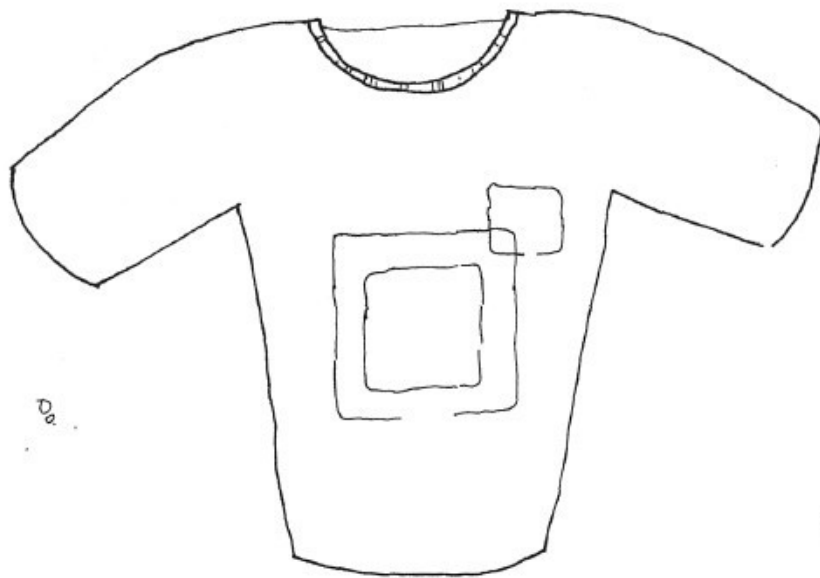
Ma solitut

Ma solitut
sempre trista i estranya
sembla una nau volandera
sense port
on atracar,
sempre el dubte
ja no metòdic,
incontrolable
i mal a pler
com copinya rabenta
avui hi ha la mar
demà potser
hi haurà sorra.

Na Magdalena Picornell

CONCURS :
CERCAM LOGOTIPUS
PER A UNA
CAMISETA

RECOMPENSA: \$CAMISETA\$+\$REGAL\$
CONDICIONS:

- HI HA D'APARÈIXER L'ESSER
DEL

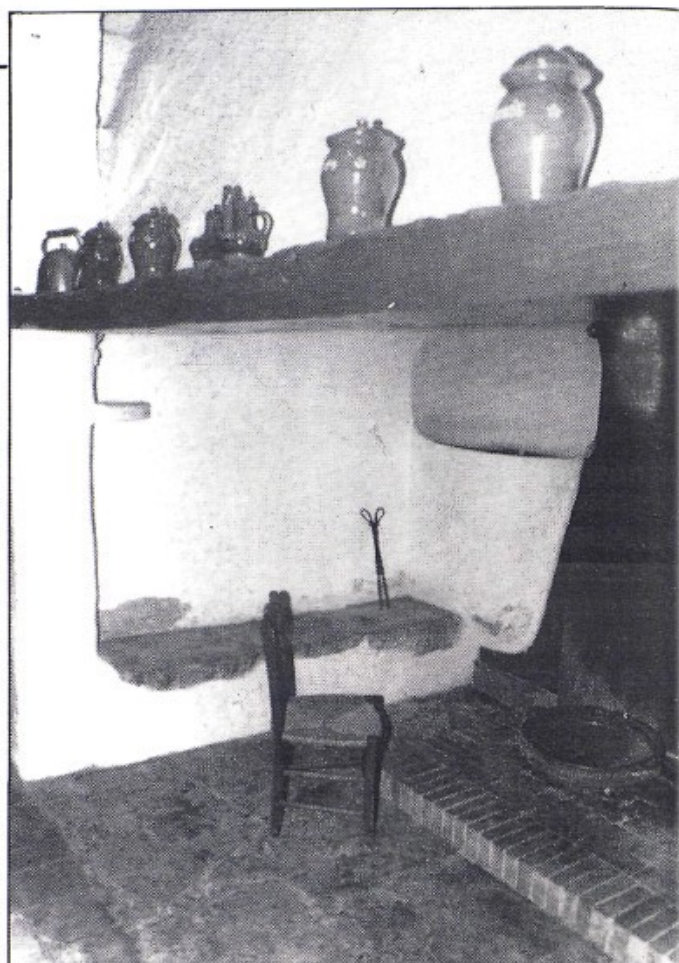
GRUP FOGANYA

DATA DE CADUCITAT:
31-III-90

Cuina de Son Orell

La compon un espai d'uns cinc metres per tres, desde l'aspinta tot d'una pessa i de fusta com és costum, fins al enfronta la dreta hi ha un paradís de pedra i el racó de la mateixa banda el cossi que com ja sabem és una peça quasi imprescindible a les cuines antigues a la part oposada no hi ha res, el normal era col·locar-hi cadires baixes i sense respatlles, a la paret del moro o de la foganya propiament dita hi ha adossat un escalonet d'uns vint centímetres d'altari poc més de metre de fons i d'amplària té uns tres metres, aixís que entre la repisa i la paret de cada banda hi ha un metre més o menys.

Pel que pareix, aquesta cuina a sofert darrerament qualche reforma si bé s'ha fet amb bastant d'acert.

GRAVERA MONTI-SION

Puig de Monti-Sion Tel 647331 - 07260 Porreres